

[Elgaard.]

med hensyn til de europæiske enhedsbestræbelser både indenfor det ene og det andet område.

Vi har ikke været overbevist om, at der indenfor OEEC-landene blev taget fat med tilstrækkelig målbevidsthed på de liberaliseringsforanstaltninger, der må være en forudsætning for en reel styrkelse af Europas økonomiske effektivitet. Modsætningerne mellem de europæiske landes interesser, økonomisk, politisk og strategisk, så ud til at gå de politiske ledere så stærkt på nerverne, at evnen til at løse de uomgængelige problemer svækkedes. Den belgiske formand for Europarådet, Spaaks temperamentsfulde udbrud ved afslutningen af rådets sidste samling kort før jul kom vel til for den offentlige mening at stå som kulminationen af denne udvikling. Også på dette område har der i de sidste måneder vist sig tegn på en bedring.

Det er vel ikke usandsynligt, at det er denne forbedrede stilling på det europæiske politiske felt, der har fremkaldt det sovjet-russiske initiativ til en løsning af Tysklands uoverskuelige problemer. Det er med tilfredshed, vi her i landet har konstateret, at de vestlige besættelsesmagter i Tyskland med den største alvor har taget de sovjet-russiske forslag op til behandling. Fra vor side har vi grund til at støtte ethvert forsøg, der kan gøres for at finde udveje til at sikre en fredelig demokratisk udvikling syd for vor grænse.

Jeg skal iøvrigt ikke her sige mere om det tyske spørgsmål, hvis rigtige og lykkelige løsning jo altid vil være af afgørende betydning for os. Jeg kan her helt og fuldt tiltræde den højtærede udenrigsministers rede-gørelse, men jeg vil gerne gøre en enkelt bemærkning vedrørende det sydslesvigske spørgsmål.

Udenrigsministerens bemærkninger om dette spørgsmål var mig et klart bevis på, at den kritik, der fra tid til anden har været rettet imod regeringen og regeringspartierne for manglende agtpågivenhed i denne for os så betydningsfulde sag, er uden begrundelse i virkeligheden. Bestræbelserne for at sikre den sydslesvigske befolknings selvbestemmelsesret og skabe et værn om frihedsrettighederne må stadig gå hånd i hånd med danskhedens kulturelle arbejde i landsdelen. At dette arbejde må notere både sejre og nederlag, er kun livets lov, men lige så lidt som sejrene bør vække selvtilfredshed, bør nederlagene svække vor vilje til at føre arbejdet videre, tværtimod. Overgreb af den art, som den højtærede

udenrigsminister nævnte, bør vi træde op imod med den energi, som vi formår, og med den gode baggrund, som forfatningsdomstolens gladelige afgørelse om den slesvig-holstenske valglov har befæstet.

På to afgørende områder er Tyskland nu indtrådt i det praktiske europæiske samarbejde, nemlig på kul- og stålproduktionsområdet gennem Schuman-planen og i det europæiske forsvarsfællesskab gennem de endnu foreløbige forhandlinger om en europæisk forsvarstyrke. På begge disse områder indtog både den tidligere og den nuværende britiske regering det standpunkt, at man fra engelsk side så med velvilje på disse bestræbelser for at forene de europæiske kræfter, at England imidlertid af forskellige gunde ikke kunne indtræde direkte i de vedkommende organisationer, men gerne ville indtræde i et vist samarbejde. Fra de nordiske landes side har vi altid været i stand til at forstå den engelske regerings bevæggrunde til at indtage denne særstilling. I den nervøse krisetilstand, der kulminerede sidste år, så det ud, som om der kunne danne sig et skarpt politisk skel mellem Storbritannien og de nordiske lande på den ene side og de øvrige europæiske fastlandslande på den anden side. Et sådant skisma ville sætte vort land i en overordentlig vanskelig situation. Vi har derfor grund til at være tilfredse med det initiativ, der er udfoldet fra den britiske udenrigsministers side for at løse disse vanskeligheder, der for en praktisk politisk betragtning tager sig mere formelle og ideologiske ud end egentlig realpolitiske. Til syvende og sidst bunder de i en ørkesløs strid mellem den føderalistiske opfattelse og den mere praktisk funktionelle opfattelse af det europæiske samarbejdes former.

De forslag, som den engelske udenrigsminister, Mr. Eden, har fremsat overfor Europarådets ministerkomité, er ikke udformet i enkeltheder, men de anviser dog en farbar vej til løsning af den politiske uoverensstemmelse mellem kontinentallandene og England. For os er det af afgørende betydning, at dette spørgsmål finder sin løsning. Det britiske riges tilknytning som helhed til den europæiske politik gennem Englands mere formløse medarbejderskab i et europæisk forbund er for os langt vigtigere; end at der på papiret skabes en europæisk union af en sådan formelt bindende karakter, at Englands deltagelse umuliggøres.

Hvadenten nu Englands tilknytning til den europæiske kul- og stålplan sker på den ene eller den anden måde, må vi her i landet indstille os på, at de europæiske forsyninger